

BUDGET FOR 2014

SAMT OVERSLAGSÅRENE 2015-2017

nordfyns
kommune

Læsevejledning

Den efterfølgende budgetredegørelse er opbygget i forhold til den politiske og organisatoriske opdeling.

Formålet med budgettet er at redegøre og beskrive de forudsætninger, der er lagt til grund for budgetlægningen for 2014, herunder konsekvenserne af budgetaftalen.

Opmærksomheden henledes i øvrigt på, at:

- indtægter er angivet med minus og udgifter er angivet som positive tal
- afrundinger til hele tusind kr. i alle de anførte tal- og tabelopstillinger kan medføre, at tallene ikke summerer til totalen

Under hvert fagudvalg er forudsætninger for budget 2014 beskrevet. Endvidere er der optrykt udvalgte nøgletal, som viser en sammenligning af udgiftsniveauet i Nordfyns Kommune med øvrige Fynske kommuner. Der er i den forbindelse taget udgangspunkt i tilgængelige data fra Danmarks Statistik for regnskabsårene 2011 til 2012 samt de oprindeligt vedtagne budgetter for 2013. I forbindelse med visning af de udvalgte nøgletal, er der foretaget en markering af hvordan Nordfyns Kommunes udgiftsniveau ligger i forhold til gennemsnittet for alle kommuner:

- på **Fyn**
- i hele **Region Syddanmark**
- på **Landsplan**

Endvidere er der for hvert af de oplyste nøgletalssammenligninger foretaget en oplysning om hvor Nordfyns Kommunes udgiftsniveau ligger:

- under gennemsnittet – dvs. Nordfyns Kommune har et lavt udgiftsniveau
- på samme niveau som gennemsnittet
- over gennemsnittet – dvs. Nordfyns Kommune har et højt udgiftsniveau

Der er ikke foretaget en kommentering af nøgletalssammenligningen, idet nøgletallene er tænkt som en overordnet information om Nordfyns Kommunes udgiftsniveau i forhold til sammenligningskommunerne.

Ajourført: 14. januar 2014

Økonomi & Løn
Østergade 23

5400 Bogense
www.nordfynskommune.dk

Sagsnummer: 480-2013-60912

Indholdsfortegnelse

Hovedoversigten for årene 2014 – 2017	3
Generelle budgetoplysninger	6
Budgetaftalen budget 2014-2017	12
Finansiering	18
Arbejdsmarkedsudvalget	26
Erhvervs-, Kultur- og Fritidsudvalget.....	56
Børne- og Ungeudvalget.....	76
Social- og Sundhedsudvalget	128
Teknik- og Miljøudvalget	186
Økonomiudvalget	210
Anlægsinvesteringer	240
Takster	264
Oversigt over områder med decentraliseringsaftale.....	290
Personaleoversigt	294
Økonomiske oversigter.....	300

Hovedoversigten

Hovedoversigtens formål er at give et summarisk overblik over de budgetterede aktiviteter og finansieringen heraf.

Endvidere indeholder hovedoversigten budgetoverslag for en treårig periode. Formålet med budgetoverslagene er at sikre, at der sker en vurdering af de langsigtede virkninger, som beslutningerne i årsbudgettet og ikke mindst budgetaftalen er udtryk for.

Hovedoversigt for årene 2014 – 2017

I nedenstående hovedoversigt er det samlede resultat af budgettet for 2014-2017 vist.

Alle beløb er i 2014-priser (i hele 1.000 kr.)	BUDGET	BUDGETOVERSLAG		
	2014	2015	2016	2017
DE SKATTEFINANSIEREDE OMRÅDER				
Indtægter				
Skatter	-1.194.376	-1.242.601	-1.263.302	-1.278.395
Generelle tilskud	-590.899	-538.801	-545.806	-553.415
Indtægter i alt	-1.785.275	-1.781.402	-1.809.108	-1.831.810
Drift				
Arbejdsmarkedsudvalget	284.133	279.108	279.455	277.540
Erhvervs-, Kultur- og Fritidsudvalget	39.796	38.646	38.646	38.646
Børne- og Ungeudvalget	498.374	489.813	483.943	475.849
Social- og Sundhedsudvalget	637.732	639.159	641.458	644.898
Teknik- og miljøudvalget	77.583	77.663	77.089	77.089
Økonomiudvalget	172.623	170.711	167.904	169.883
<i>Pris og lønstigninger</i>		<i>32.552</i>	<i>64.588</i>	<i>96.965</i>
Driftsudgifter i alt	1.710.242	1.727.653	1.753.082	1.780.868
Renter	4.489	4.373	4.481	4.487
Resultat af ordinær drift	-70.544	-49.376	-51.545	-46.455
Anlæg				
Arbejdsmarkedsudvalget	0	0	0	0
Erhvervs-, Kultur- og Fritidsudvalget	20.176	15.632	13.632	7.616
Børne- og Ungeudvalget	43.640	37.090	21.373	19.173
Social- og Sundhedsudvalget	3.333	2.133	1.283	783
Teknik- og miljøudvalget	19.010	26.076	16.573	13.777
Økonomiudvalget	3.785	1.276	3.276	3.026
Anlæg i alt	89.944	82.207	56.137	44.375
RESULTAT AF SKATTEFINANSIEREDE OMRÅDER	19.400	32.830	4.592	-2.080
DET BRUGERFINANSIEREDE OMRÅDE				
Renovationsområdet	1.555	-20	-20	-20
RESULTAT AF BRUGERFINANSIERET OMRÅDE	1.555	-20	-20	-20
RESULTAT I ALT (før budgetreserver)	20.954	32.810	4.572	-2.100
Udvalgenes budgetreserver	6.825	6.825	6.825	6.825
RESULTAT I ALT (efter budgetreserver)	27.779	39.635	11.396	4.725
Forventende budgetoverførsler	22.007	22.007	22.007	22.007
RESULTAT I ALT	49.786	61.642	33.403	26.732
Forventede budgetoverførsler	-22.007	-22.007	-22.007	-22.007
Kirkeskat	0	0	0	0
Frigivelse af deponerede kvalitetsfondsmidler	-13.000	0	0	0
Afdrag på lån til Vandcenter Syd A/S	1.280	1.320	1.362	1.406
Afdrag på øvrige lån	14.775	14.445	14.495	14.595
Optagne lån	-11.138	-7.138	-1.764	-1.764
Ændring af likvide aktiver (kassetræk)	19.696	48.262	25.489	18.962
<i>Ændring vedr. det skattefinansierede område</i>	<i>18.141</i>	<i>48.282</i>	<i>25.510</i>	<i>18.982</i>
<i>Ændring vedr. det brugerfinansierede område</i>	<i>1.555</i>	<i>-20</i>	<i>-20</i>	<i>-20</i>

Kilde: KMD-Opus Økonomi

Budget contra måltal for den økonomiske politik

Jf. den økonomiske politik, som er godkendt af kommunalbestyrelsen den 29. marts 2012, er der i nedenstående oversigt foretaget en sammenholdelse af budgettet for 2014 med de vedtagne måltal.

	Måltal	Budget 2014	Forskel
Reservepulje på 0,5 % af nettodriftsudgifter	8.400	5.000	3.400
Resultat af ordinær drift	-55.000	-70.544	-15.544
Anlægsbudget	45.000	89.944	-44.944
Resultat af skattefinansieret område	-10.000	19.400	29.400
Gennemsnitlig likviditet	70.000	150.000	-80.000
Årlig gældsafvikling	10.000	4.917	5.083

Kilde: KMD-Opus og Norddynam Kommunes Økonomiske politik
Positive resultater samt indtægter markeres med minus fortegn

Som det fremgår af ovenstående oversigt, er det ikke alle måltallene, der efterleveres i 2014. I budgettet for 2014 er det kun måltallet for resultat af ordinær drift, anlægsinvesteringer samt den gennemsnitlige likviditet, der efterleveres.

I nedenstående oversigt er der endvidere foretaget en illustration af resultatet af det vedtagne budget for årene 2014-2017 sammenholdt med måltallene i den økonomiske politik.

Alle beløb er i hele 1.000 kr.	MÅLTAL	BUDGET 2014	BUDGETOVERSLAG		
			2015	2016	2017
Måltal for resultat af ordinær drift	-55.000	-70.544 ✓	-49.376 ✗	-51.545 ⚠	-46.455 ✗
Måltal for anlæg	45.000	89.944 ✓	82.207 ✓	56.137 ✓	44.375 ✓
Måltal for skattefinansieret resultat	-10.000	19.400 ✗	32.830 ✗	4.592 ✗	-2.080 ✗
Måltal for gennemsnitlig likviditet	70.000	150.000 ✓	101.738 ✓	76.249 ✓	57.287 ✗
Måltal for nettogældsafvikling	10.000	4.917 ✗	8.627 ✗	14.093 ✓	14.237 ✓

Kilde: KMD-Opus og Norddynam Kommunes Økonomiske politik

Positive resultater samt indtægter markeres med minus fortegn, og trafiklysangivelsen foretages p.b.a. følgende kriterier:

- måltallet afviger i intervallet fra 0 til 5 % ✓
- måltallet afviger i intervallet fra 5 til 10 % ⚠
- måltallet afviger over 10 % ✗

Generelle budgetoplysninger

Indledning

Grundlaget for den endelige vedtagelse af budgettet er dels politiske prioriteringer samt administrationens udarbejdede budgetoplæg, hvor der:

- Er korrigeret for nye love
- Er korrigeret for politiske beslutninger
- Er korrigeret for demografien i 2014 - 2017
- Er budgetlagt ud fra nuværende borgeres visiterede foranstaltninger
- Er budgetlagt med udgangspunkt i et uændret serviceniveau.

Aftalen mellem KL og regeringen for 2014

Regeringen og KL indgik i februar 2013 som led i Vækstplan DK en aftale omkring rammerne for kommunernes økonomi i 2014. En aftale der indebærer prioritering af højere kommunale investeringer i 2014 mod tilsvarende lavere serviceudgifter.

Økonomiaftalen mellem KL og Regeringen er indenfor rammerne omkring Vækstplan DK og de 4-årige udgiftslofter er fastsat med udgangspunkt i efterlevelse af Stabilitets- og Vækstpagten.

Særlige fokusområder

Regeringen og KL er enige om at prioritere følgende områder

- Den kommunale sundhedsindsats
- Fokus på vækst og beskæftigelse
- Implementering af folkeskolereformen
- Implementering af reformerne på beskæftigelsesområdet
- Ny tænkning og modernisering af den kommunale opgaveløsning
- God økonomistyring i kommunerne

De økonomiske rammer

- Rammen for kommunernes serviceudgifter svarer til budgettet i 2013 – når der tages højde for forståelsen om at "veksle" 2 mia. kr. til anlæg. Dertil kommer løft vedr. sektorområder, jf. nedenfor.
- Anlægsrammen fastholdes på et højt niveau som i 2013 – 18,1 mia. kr.
- Der er ikke fastsat et anlægsloft. Kommunerne skal koordinere deres budgetter, således at der budgetteres inden for denne anlægsramme.
- Som en del af det almindelige bloktilskud afsættes der 2,4 mia. kr. til at medfinansiere investeringer på de borgernære kvalitetsfundsområder, heraf er de 0,4 mia. kr. deponerede midler, der frigives samtidig med, at krav om deponering på området ophæves.
- Med aftalen er kommunerne sikret fuld finansiering til at realisere de aftalte rammer.
- Kommunerne får i 2014 et ekstraordinært likviditetstilskud på 3 mia. kr.

Frigjorte ressourcer

- Der gennemføres en række forenklings- og afbureaukratiseringsinitiativer, der samlet set frigør 770 mio. kr. i 2014. Kommuner og stat bidrager hver med halvdelen.
- Regeringen har bl.a. fremlagt forenklingsinitiativer på beskæftigelses- og folkeskoleområdet.

Økonomien på sektorområderne

- Kommunernes serviceramme og bloktilskud løftes permanent med 407 mio. kr. årligt som følge af den indgåede folkeskoleaftale. I 2014 gives løftet for et halvt år, dvs. 204 mio. kr.
- For at understøtte kommunernes implementering af folkeskolereformen løftes kommunernes bloktilskud ekstraordinært. 300 mio. kr. i 2014. 600 mio. kr. i 2015-2016. 300

Generelle budgetoplysninger

mio. kr. i 2017. Dvs. 1,8 mia. kr. i alt i perioden 2014-2017. Dette tilskud målrettes kommuner med særlige økonomiske udfordringer i en overgangsperiode på 4 år. Økonomi- og Indenrigsministeriet skal fastlægge objektive kriterier for fordelingen af dette tilskud.

- Der er afsat 300 mio. kr. til at styrke det nære sundhedsvæsen i kommunerne. Hermed løftes området yderligere i forhold til de 300 mio. kr., der blev givet permanent sidste år. Heraf finansieres 100 mio. kr. af frigjorte midler som følge af en omlægning af befordringsordningen.
- Det prioriterede løft – fra sidste års aftale – af dagtilbudsområdet på 500 mio. kr. fastholdes. I efteråret skal ske en opfølgning på anvendelsen mhp. at sikre, at alle de afsatte midler anvendes til at forbedre kvaliteten og normeringerne på området.

Mulighed for skattetilpasning

Med aftalen afsættes der skattepuljer til at understøtte fleksibilitet i kommunernes skatteudskrivning. Skattepuljerne giver mulighed for, at et mindre antal kommuner kan hæve skatten uden individuel sanktion, og at andre kommuner kan få tilskud til at sænke skatten.

Serviceammen for 2014

Nordfyns Kommunes ramme for serviceudgifterne tager udgangspunkt i økonomaftalen og beregnes i forhold til Økonomi- og Indenrigsministeriets opgørelsesprincipper. Den samlede serviceammen for 2014 udgør 1.212,7 mio. kr. eksklusiv udgifter til aktivitetsbestemt sundhed. Budgettet for 2014 indeholder serviceudgifter for 1.221,0 mio. kr.

For at Nordfyns Kommune har lidt råderum, såfremt der opstår uforudsete udgifter, er der jf. den økonomiske politik for Nordfyns Kommune indarbejdet en budgetreserve på 5,0 mio. kr., ligesom forventede budgetoverførsler på 22,0 mio. kr. er indarbejdet i budgettet for 2014.

Befolkningstal

I nedenstående oversigt er den forventede udvikling i befolkningstallet for Nordfyns Kommune vist. Befolkningstallet er vist for en sammenhængende periode fra 2013-2025.

År	0-5 årige	6-15 årige	16-24 årige	25-39 årige	40-64 årige	65+ årige	Total	Ændring
2013	1.859	3.754	2.565	4.361	10.873	5.812	29.224	
2014	1.787	3.708	2.561	4.232	10.859	5.975	29.123	-101
2015	1.693	3.707	2.552	4.158	10.845	6.130	29.085	-38
2016	1.673	3.606	2.542	4.086	10.823	6.277	29.007	-78
2017	1.678	3.514	2.520	4.041	10.833	6.401	28.987	-20
2018	1.690	3.412	2.510	4.017	10.820	6.488	28.936	-50
2019	1.717	3.340	2.464	4.025	10.761	6.614	28.921	-16
2020	1.723	3.295	2.429	4.028	10.710	6.725	28.910	-11
2021	1.735	3.250	2.413	4.076	10.627	6.833	28.934	23
2022	1.756	3.181	2.424	4.136	10.532	6.936	28.964	31
2023	1.780	3.130	2.420	4.214	10.433	7.023	29.000	36
2024	1.803	3.076	2.419	4.271	10.326	7.125	29.019	18
2025	1.827	2.993	2.453	4.330	10.261	7.189	29.053	35

Kilde: Nordfyns Kommunes befolkningsprognose

Generelle budgetoplysninger

I forbindelse med beregninger af budgetoverslagsårene 2015-2017 er der på områder, hvor budgettet opgøres på baggrund af borgerrelaterede aktiviteter, korrigeret for udviklingen i befolknings sammensætningen.

Pris- og lønfremskrivning

Udgangspunktet er KL's pris- og lønfremskrivning fra 2013 til 2014 (senest reguleret i juni 2013), hvor den generelle pris- og lønfremskrivning er 1,30 %.

Den generelle lønfremskrivning fra 2013 til 2014 er på 1,19 %. Lønfremskrivningen er i budgetgrundlaget anvendt på samtlige overenskomstområder.

Rationale ved anvendelse af indkøbsaftaler

Nordfyns Kommune er medlem af indkøbsfællesskabet FællesIndkøb Fyn (FIF), der pr. 1. januar 2013 består af kommunerne Faaborg-Midtfyn, Kerteminde, Nyborg, Langeland og Nordfyn.

I foråret 2010 analyserede Capacent indkøbspotentialerne for FællesIndkøb Fyn og i den forbindelse blev der fastsat måltal for opnåelse af indkøbsrationaler. Måltallet for FællesIndkøb Fyn for 2014 er på 37,1 mio. kr.

Forudsætningen for at opnå indkøbsrationalerne er, at der arbejdes med ensartede standardiseringer og fastlæggelse af serviceniveauer samtidig med, at der vil være et smallere sortiment og færre leverandører.

Ovenstående måltal er udmøntet i Nordfyns Kommune ved, at der i budgettet for 2014 samt overslagsårene 2015-2017, er indarbejdet følgende besparelser:

(i hele 1.000 kr.)	Årlig besparelse
Samlet indkøbsrationale	4.900
Administration	720
Anlæg	220
Ejendomme	860
Hjælpe midler	840
Materialer og aktivitetsudgifter	1.940
Miljø & Teknik	180
IT, inventar og materiale	120
Tandplejen	20

Kilde: FIF's foreløbig udbudsplan med estimeret besparelse samt Økonomi og Løns beregninger

Ovenstående fordeling er udarbejdet med udgangspunkt i budgettet for 2011/2012 og der er foretaget en forholdsmæssig beregning af den andel, det enkelte budgetområde skal reduceres med.

Med henblik på en styrkelse af området, vil der i 2014 blive foretaget en revurdering af de fordelingsprincipper, der er lagt til grund for udmøntningen af indkøbsrationalet, og der foretages herefter en revurdering af indkøbsrationalet på tværs af organisationen.

Bevillingsregler

I henhold til Nordfyns Kommunes *Principper for økonomistyringen* er bevillingsniveauet fastlagt til at være udvalgsniveau.

Likviditet

Kommunens *gennemsnitlige likviditet* jfr. kassekreditreglen for de foregående 12 måneder forventes at udgøre ca. 200 mio. kr. pr. 1. januar 2014.

I budgettet for 2014 forventes der et forbrug af de likvide aktiver på 19,7 mio. kr. i 2014. I likviditetsbudgettet er der desuden lagt følgende forudsætninger ind:

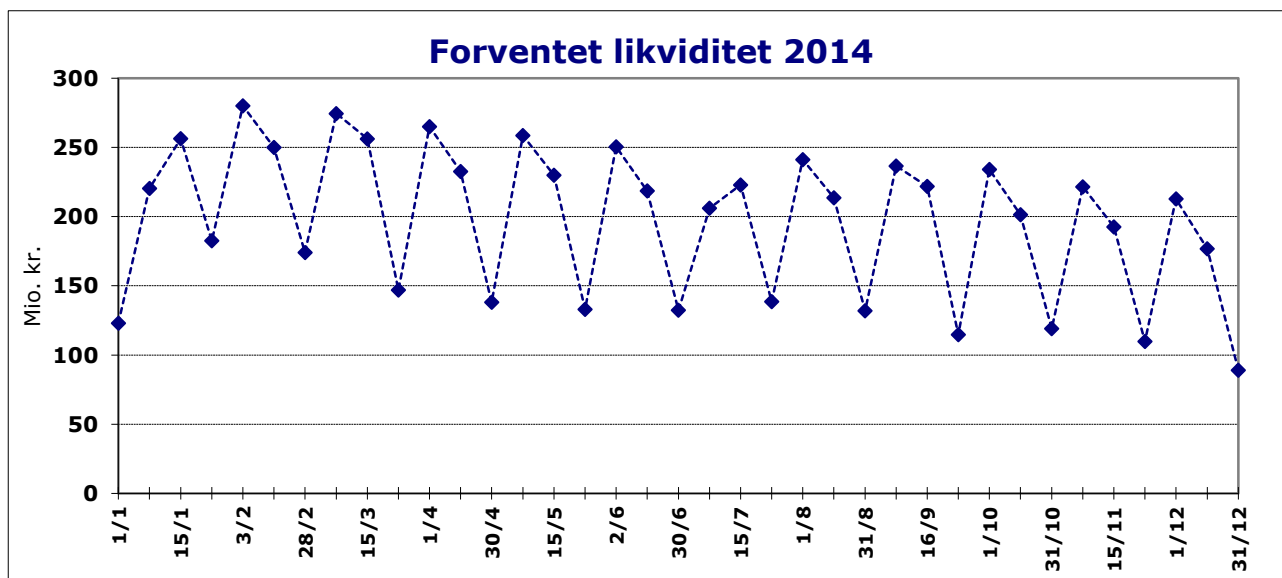
- der overføres 24,3 mio. kr. i uforbrugte anlægsmidler fra 2013, som anvendes i 2014
- der overføres 10 mio. kr. i uforbrugte anlægsmidler fra 2014 til 2015

Der forventes derfor et nettoforbrug af likvide aktiver på 34 mio. kr. i 2014.

Den gennemsnitlige likviditet over de seneste 12 måneder forventes at være ca. 150 mio. kr. ved udgangen af 2014.

Ud over den gennemsnitlige likviditet, er det også relevant at se på den *faktiske likviditet*. Nordfyns Kommunes udgifter og indtægter fordeler sig ikke ligeligt over året, og der vil i årets løb være store udsving i de likvide aktiver, hvilket er illustreret i nedenstående graf.

Grafen viser, at der pr. 1. januar 2014 forventes en faktisk likviditet på ca. 123 mio. kr., der i årets løb reduceres til forventeligt at udgøre ca. 89 mio. kr. pr. 31. december 2014.

Kilde: Økonomi og Løns egen opgørelse

I de likvide aktiver indgår en lang række beløb, som reelt ikke tilhører kommunen, men både har betydning i forhold til opgørelse af den faktiske og gennemsnitlige likviditet. Det drejer sig bl.a. om:

- Henlæggelser vedr. kommunale ældreboliger (beboernes midler)
- Mellemværende med renovationen (brugernes midler)
- A-skatter til afregning i starten af efterfølgende måned (statens midler)
- Statsrefusioner for efterfølgende måned (statens midler)
- Overførte driftsbevillinger (institutionernes midler)
- Overførte anlægsmidler (reserverede midler)

Artsoversigt

Økonomi- og Indenrigsministeriet stiller krav om at benytte autoriserede arter, der er opbygget efter en ensartet struktur. Udover denne centrale artsopdeling har Nordfyns Kommune udbygget strukturen i arterne, hvilket giver bedre mulighed for økonomisk styring på såvel centralt som decentralt niveau.

Generelle budgetoplysninger

I nedenstående oversigt er de budgetterede udgifter og indtægter på Nordfyns Kommune artsopdeling vist.

i hele 1.000 kr.	BUDGET 2014	
	Udgifter	Indtægter
Nordfyns Kommune	2.165.929	-2.165.929
Personale	857.608	
<i>Ledelse</i>	66.166	
<i>Fagpersonale</i>	745.284	
<i>Øvrig personale</i>	27.125	
<i>Vikarer</i>	-45	
<i>Løntilskud/refusioner</i>	-14.090	
<i>Uddannelse af personale</i>	10.196	
<i>Andre Personaleudgifter</i>	12.048	
<i>Sundhedsordninger</i>	1.308	
<i>Tjenestemandspensioner</i>	9.616	
Materiale og aktivitetsudgifter	276.046	
IT, inventar og materiel	64.576	
Ejendomme	64.903	
Tilskud og overførsler	601.356	
Betalinger til/fra off. myndigheder	303.312	-34.638
Indtægter		-131.657
Statsrefusion		-181.965
Særlige artsgrupper	11.132	-101
Hovedkonto 7	25.644	-1.806.430
Hovedkonto 8/9	-38.648	-11.138

Kilde: KMD-Opus Økonomi

Udvalgenes driftsbudgetter

Udgangspunktet for de tekniske budgetberegninger er:

- vedtagne ressourcetildelinger
- udarbejdede decentraliserede budgettrammer
- lovændringer
- demografiske ændringer i forhold til antal og priser

Økonomisk decentralisering

Det er politisk besluttet, at der skal decentraliseres til yderste bæredygtige led og de decentrale budgetter er udarbejdet i henhold til de vedtagne beregningsprincipper.

Personale

- Lønbudgetterne er beregnet med udgangspunkt i gennemsnitslønninger for kommunerne på Fyn for de respektive fagområder. På nogle områder er lønbudgetterne dog beregnet i forhold til institutionens/afdelingens faktiske lønudgifter.
- Vikarbudgetterne er harmoniseret indenfor de respektive fagområder og varierer fra institutionsområde til institutionsområde.
- Uddannelsesbudgetterne er beregnet som 1 % af lønsummen indenfor alle fagområder.

Materiale og aktiviteter

- Budgetbeløb til materiale og aktiviteter for det enkelte fagområde er hovedsageligt beregnet på baggrund af et historisk niveau.

Ejendomme

- Bygningsforsikring er beregnet i henhold til indgået aftale med kommunens forsikrings-selskab.
- Løsøreforsikring er beregnet i henhold til de nye principper efter Nordfyns Kommune er blevet selvforsikret på området.
- Budget til el, vand, varme og kloak er beregnet på baggrund af gennemsnittet af 3 års forbrug i enheder (2010-2012). Gennemsnittet for varme, el og vand er korrigeret for eventuelle gennemførte energibesparende foranstaltninger, ligesom der er foretaget graddagkorrektion for varmeforbruget. Taksterne er fremskrevet til 2014-priser.
- Budget til indvendig vedligeholdelse er ikke harmoniseret
- Budget til udenomsarealer er ikke harmoniseret

Rengøring

- Rengøringsbudgetterne er afhængigt af, hvorvidt opgaven varetages af privat rengøringsselskab eller eget rengøringspersonale.
- Ved eget rengøringspersonale er der taget udgangspunkt i timerne i den af Dansk Serviceraådgivnings ajourførte rengøringsanalyse fra juli 2013, tillagt 5 % af bruttolønsudgifterne til direkte rengøringsartikler og 4 % til vinduespudsning, papirvarer mm.
- Ved privat rengørings-selskab er budgettet identisk med det faktiske bud samt det faktiske bud til vinduespudsning, desuden 4 % af kontraktsummen til papirvarer mm.